

Magdáné Német Ildikó

**A vállalkozás alapítása,
működtetése
és megszűnése**

A követelménymodul megnevezése:
Gazdálkodási feladatok

A követelménymodul száma: 1968-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-005-50

A VÁLLALKOZÁSOK ALAPÍTÁSA, MŰKÖDTETÉSE ÉS MEGSZŰNÉSE

MUNKAHELYZET-ESETFELVETÉS

A 2009. év első kilenc hónapjában összesen 32.800 dolgozót érintő csoportos létszámleépítési bejelentés érkezett a munkaügyi központokhoz, ez pedig több mint kétszeres – 224 százalékos – növekedés az előző év azonos időszakához képest, amikor 14.600 ember leépítéséről döntöttek a munkaadók – derül ki az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ) honlapján közzétett szeptemberi munkaerőpiaci adatokból. A csoportos létszámleépítési bejelentések kétharmada a feldolgozóipari munkahelyek megszűnését érintette, az elbocsátások mintegy 10%-ára az építőiparban, további 7%-ára pedig a mezőgazdaságban kerül sor.

Ön egy 1200 főt foglalkoztató vállalkozásnál dolgozik. A vállalkozás vezetősége a gazdasági válság hatására csoportos létszámleépítést tervez. A kereslet csökkenése miatt egyik részlegének leépítésével kívánja enyhíteni pénzügyi gondjait.

A jelenlegi munkaerőpiaci helyzet miatt Ön és kollégái a lehetséges megoldáson gondolkodnak. Felmerül a vállalkozás lehetősége, akár egyénileg vagy közösen, gazdasági társaság formájában.

INFORMÁCIÓTARTALOM

Az önállóság nagyfokú szabadságérzetet nyújt, ám a kapcsolódó felelősség és a kockázat is adott személyhez kötődik. A vállalkozó a maga ura, ötletei nagyobb részét sikerrel válthatja valóra, feltéve, hogy az ehhez szükséges pénzügyi forrásokat is megteremti.

A sikeres vállalkozások tulajdonosai már megtapasztalták, hogy mitől válhat valaki eredményessé, de receptet nem írhatnak fel. Néhány tipikus jellemző azonban jól körülírható, sőt általánosítható. A szakirodalom tanácsai azok számára, akik ezekben a pillanatokban gondolkodnak azon, hogy vállalkozásba kezdjenek:

- Légy elkötelezett, hozzáértő, rugalmas!
- Szakmai ismereteidet folyamatosan gyarapítsd!
- Társaidnak jó csapatjátékosa légy!
- Terméked vagy szolgáltatásod sajátos legyen! Újszerű vagy jobb, mint versenytársaidé!
- Rendelkezz elegendő saját tőkével és hitelforrással!
- Legyen elég nagy vagy növekedést mutató az általad megcélzott piac!
- Legyen egy (vagy több) jó ötleted, vagy találd meg a mások már bevált ötletéhez csatlakozás lehetőségét!
- Fejleszd önmagad, a vállalkozói magatartás tanulható!

A vállalkozók energikusak, hosszú távú célokat állítanak maguk elé. Kitartóak a problémamegoldásban, vállalják a felmerülő kockázatot, a személyes felelősséget, tanulnak hibáikból. Keresik és használják a piaci visszajelzéseket és erőforrásaikat. Önmagukkal is versenyben állnak, tudják, hogy a siker vagy a bukás elsősorban rajtuk múlik. A pénzt, az üzleti kapcsolatokban rejlő tőkét teljesítményük értékmérőjeként kezelik. Vállalkozó bárki lehet. Ápolónő, titkárnő, eladó, gépész, háziasszony, mérnök vagy diák, kortól és nemtől függetlenül.

Mitől sikeres egy vállalkozó? Lezser, magabiztos, jól öltözött? Igen, a megjelenés is tükrözheti a sikert, ám valójában a sikeres vállalkozók többsége keményen dolgozó, a közfelfogásban kialakult képhez alig-alig hasonlító, összetett képességekkel bíró ember. A legfontosabb, hogy mindenki ismerje önmagát, erősségeit, csiszolható tulajdonságait. Az emberek elégedettsége ugyanis abból ered, ha képességeiknek, személyiségüknek megfelelő pályán vannak. Ha azt tehetik, amit szeretnek.

A vállalkozás fogalma és alapfunkciója

A **vállalat** (vállalkozás)¹ javakat előállító (vagy szolgáltatásokat nyújtó), önállóan gazdálkodó szervezeti alapegység, amely hosszú távon nyereségnövelésre és tőkegyarapításra törekszik,

¹ A vállalat és vállalkozás elnevezés azonos tartalommal használható. Az előbbit általában mint szervezeti egységet, az utóbbit mint tevékenységet használjuk.

és ezért kockázatot vállal. Külső környezetével alapvetően áru–pénz kapcsolatban van. Tevékenységét alapvetően piaci viszonyok között végzi.

- Önállóan, tehát nincs alá–fölérendeltségi viszonyban környezetének egyik elemével sem (ellentétben az állami irányítású vállalatokkal).
- Hosszú távon törekszik nyereségnövelésre, hiszen induló vállalkozások esetében a jelentős költségekre csak ritkán nyújt fedezetet a kezdeti bevétel. Néhány év elteltével azonban a fennmaradás elengedhetetlen feltétele a sikeres működés.
- Az áru–pénz kapcsolat alapvetően kizárja ebből a fogalomból pl. a nonprofit szervezeteket és az alapítványokat.

A vállalkozás működése során teljesíti küldetését: társadalmi szükségleteket elégít ki saját céljaitól és érdekeitől vezérelve, versenytársaitól sarkallva.

A vállalkozás külső (makro) környezete négy elemből áll:

1. Gazdasági környezet (nemzetközi versenyhelyzet, globalizáció, az üzleti lehetőségek átrendeződése)
2. Politikai–jogi környezet (a politikai erőviszonyok alakulása, a politika kiszámíthatósága, a jogi rendszer kiépítettsége)
3. Technológiai környezet (a társadalom technikai, technológiai fejlettsége, a kutatásra fordított összegek nagysága)
4. Szociális–kulturális környezet (demográfiai, szociális tényezők, életmódbéli jellemzők).

A vállalkozás működésének érintettjei² azok a szervezetek, csoportok, egyének, akik kapcsolatba kerülve a vállalkozással, annak működését befolyásolhatják, illetve érdekeltek eredményességében.

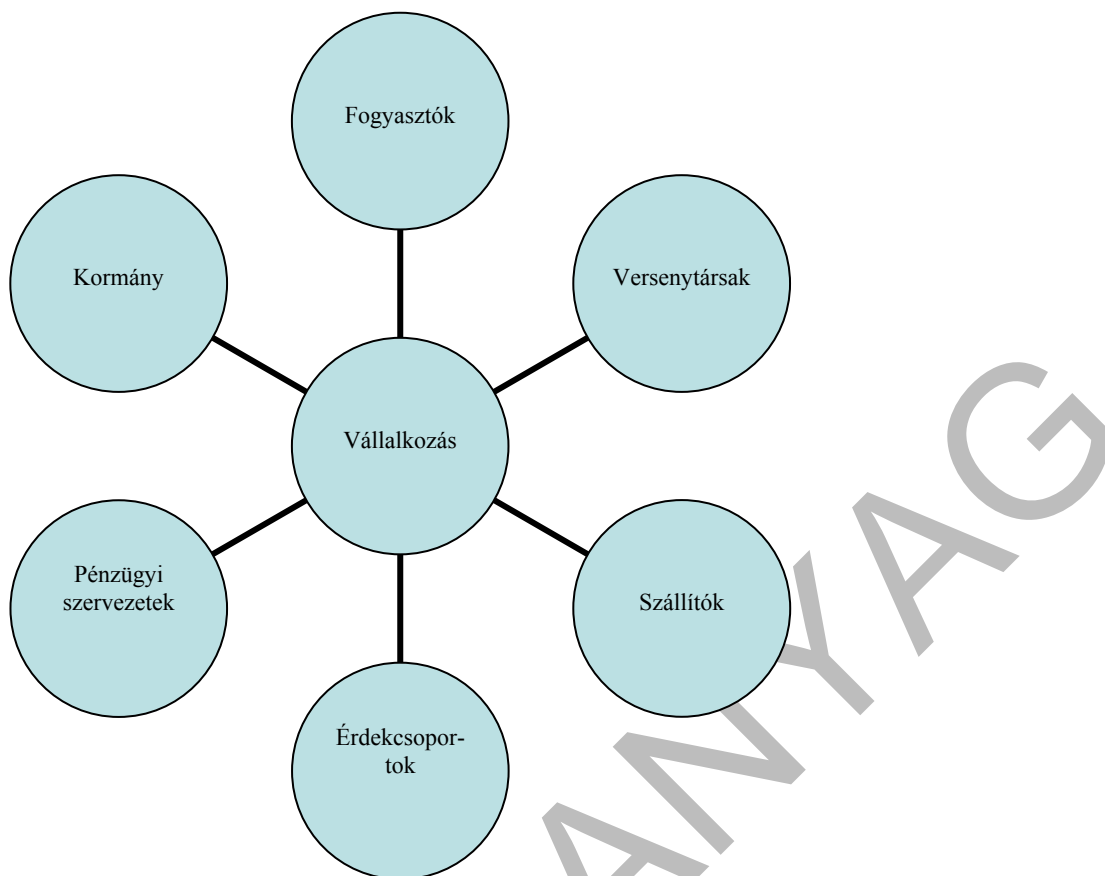
Belső érintettek:

- Tulajdonosok, akik leginkább a befektetett tőkéjüket kívánják növelni;
- Menedzserek, akik a szervezet folyamatos fenntartásában, a stabil működésben érdekeltek;
- Alkalmazottak, akik célja a személyes jövedelmük maximalizálása.

Külső érintettek:

- a fogyasztók,
- a szállítók,
- a versenytársak,
- az állami intézmények, pénzügyi szervezetek alkalmazottai,
- a helyi (regionális) közösségek képviselői,
- a természeti környezet, stb.

² A vállalkozás érintettjeit idegen kifejezéssel stakeholdereknek nevezik.

A vállalkozások formái

A mindennapi életben a vállalati formák tarka gazdagságával találkozhatunk. A következő táblázat segítségével négy rendezőelv alapján rendszerezünk:

1. tulajdonforma	2. szervezeti forma	3. tevékenység-típusok (profil)	4. nagyságrend
1. magántulajdonosi 2. állami tulajdonosi 3. önkormányzati 4. szövetkezeti tulajdonú 5. egyéb közösségi (alapítvány, testületi) 6. vegyes	1. egyéni vállalkozás 2. társas vállalkozás	1. ipari 2. kereskedelmi 3. mező- és erdőgazdálkodási 4. közlekedési 5. pénzügyi 6. személyi szolgáltatást nyújtó	1. mikrovállalkozás 2. kis vállalatok 3. közepes vállalatok 4. nagyvállalatok

A tanulmányok során a szervezeti forma szerinti felosztást vizsgáljuk.

Egyéni vállalkozás

Egyéni vállalkozásnak számít a devizajogszabályok szerint **belföldinek** minősülő **természetes személy** üzletszerű – **saját nevében és kockázatára, rendszeresen, haszonszerzés** céljából folytatott – gazdasági tevékenysége.

Ki a devizabelföldi?

- magyar állampolgár és állandó lakóhelye Magyarországon van, illetve külföldi állampolgár, de magyarországi lakhatási engedélye van.

További feltételek:

- cselekvőképes (érvényes jognyilatkozatot tehet, szerződést köthet, nagykorú);
- nincs kizárva az egyéni vállalkozás gyakorlásából (pl. vagyon elleni vagy a közéleti tisztaságot sértő bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélték, ameddig nem mentesül a büntetőítélet hátrányos jogkövetkezménye alól);
- akit valamely foglalkozástól a bíróság eltiltott, az ítélet hatálya alatt az abban megjelölt tevékenységre, illetve a tevékenységre előírt foglalkoztatási tilalom alá esik;
- aki gazdasági társaságnak korlátlanul felelős tagja (erről a későbbiekben lesz szó);
- akinek korábban kiadott vállalkozói igazolványát adó-, vámtartozás, illetve adatszolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség megszegése miatt visszavonták, és tartozását még rendezte.

Egyéni vállalkozás indítása 2010. január 1-jétől jelentősen egyszerűsödött. A törvényalkotók célja egyértelműen az volt, hogy ösztönözze az embereket vállalkozási tevékenység indítására.

Jelenleg a leggyakoribb vállalkozási forma, melynek előnyei:

- egyszerű alapítás,
- viszonylag kevés jogi kötöttség,
- kisebb alapítási, fenntartási költségek,
- mozgékony, könnyen változtatható forma,
- önálló működés, nagyobb mozgástér.

Hátrányaként az alacsony hitelképesség és a kisebb növekedési lehetőség említhető.

Az egyéni vállalkozók régi panasza nyert orvoslást az új törvénnyel, mert az új szabályozás szerint 1 hónapos időtartamtól legfeljebb 5 éves időtartamig szüneteltethető lesz az egyéni vállalkozói tevékenység, és a szünetelés alatt a járulékfizetési kötelezettség is szünetel.

Egyéni vállalkozás megszüntetése több okból lehetséges: leggyakrabban az egyéni vállalkozás kimerül, abban az egyéni vállalkozó üzleti lehetőséget már nem talál, így visszaadja egyéni vállalkozói igazolványát. Az egyéni vállalkozás megszüntetésére kerül sor akkor is, ha az egyéni vállalkozó cégformát módosít (egyéni cégen keresztül egyszemélyes kft.-vé válik), vagy ha elhalálozik.

Mi az egyéni vállalkozás megszüntetésének lépései? Az egyéni vállalkozást megszüntető eljárás illetékmentes, megindításához szükséges formanyomtatványt beszerezhetjük az okmányirodában vagy a magyarország.hu internetes portálról. Az okmányirodában leadjuk az egyéni vállalkozói igazolványunkat, a megszüntetésről hamarosan értesítést kapunk.

Amennyiben főállású egyéni vállalkozó voltunk, ne felejtsük el az egyéb illetékes hatóságokat sem értesíteni a egyéni vállalkozás megszüntetéséről.

Ha az egyéni vállalkozást az egyéni vállalkozó elhunytja miatt akarjuk megszüntetni, az egyéni vállalkozásnak két további sorsa lehet. Az elhunyt egyéni vállalkozó özvegye vagy örököse – ha a jogszabályokban előírt egyéb feltételeknek megfelel – az egyéni vállalkozó elhalálozásától számított 3 hónapon belül kérheti az okmányirodától a vállalkozás folytatását. Ha az egyéni vállalkozás folytatójának saját vállalkozása is van, el kell döntenie, melyiket viszi tovább és a másikat meg kell szüntetnie. Amennyiben az egyéni vállalkozást nem kívánják folytatni, erről az özvegynek illetve örökösnek nyilatkoznia kell az okmányirodán, az elhunyt vállalkozói igazolványát le kell adni, a vállalkozást pedig meg kell szüntetni.

Semmiképpen nem szabad elfelejtkeznie a megszűnéskor az adózással bevallások beadásáról.

Éles különbséget tesz az új törvény az egyéni vállalkozás és az egyéni cég között.

Az egyéni cég a jövőben tagjától elkülönült, önálló, saját vagyonnal rendelkező jogalany lesz, amely a tag tevékenységének eredményeképpen jogokat szerezhet, kötelezettségeket vállalhat.

Tehát a vállalkozó – döntése alapján – megszűnik egyéni vállalkozó lenni, és egyéni céggé változtatja tevékenységét, és ettől kezdve a gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok érvényesek rá.

Alapvető változás, hogy az új törvényi előírások szerint az új gazdasági formáció korlátozott felelősségvállalás mellett is működhet. Az egyéni cég legfontosabb sajátossága az, hogy tagja határozza meg a jegyzett tőke³ összegét, és azt is, hogy a cég tartozásaiért korlátozott, vagy korlátlan felelősséget vállal-e.

Ha az egyéni cég felelőssége korlátlan úgy tartozásai fedezetéül – az eddigiekkel ellentétben – elsősorban a cégvagyon szolgál. A tag csak akkor köteles saját vagyonával korlátozás nélkül helyt állni, ha ez a vagyon nem fedezi a tartozásokat.

Korlátozott felelősség választása esetén az alapító okiratban kell meghatározni a jegyzett tőkét (mértékére a törvény nem tesz utalást, csupán azt határozza meg, hogy kétszáz ezer forintig csak pénzben lehet a jegyzett tőkét biztosítani), ugyanakkor meg kell határozni a pótbefizetés összegét, (mértékére ugyancsak nincs törvényi utalás) amit akkor kell teljesíteni, ha a cégvagyon nem fedezi a tartozásokat. A pótbefizetésen felül azonban a tag a saját vagyonával már nem felel az egyéni cég tartozásaiért, a korlátolt felelősséggel működő gazdasági társaságokhoz hasonlóan.

A felelősség módja a működés során is megváltoztatható. Ha azonban a korlátlan felelősségű egyéni cég korlátozott felelősségre "tér át", úgy a korlátlan felelősség időszakából származó kötelezettségeiért a tag a jövőben is korlátlanul felel.

³ A Cégbíróságon bejegyzett alapítói vagyon.

Gazdasági társaságok

A gazdasági társaság fogalma négy elemből tevődik össze:

- az üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatása vagy ennek elősegítése,
- a tagok vagyoni hozzájárulással is részt vesznek a társaságban,
- a tagok közös kockázatvállalása, vagyis a társaság nyeresége és vesztesége egyaránt megoszlik a tagok között,
- a saját cégnév alatti jogalanyiség, jogképesség, amely azt jelenti, hogy a tagjaitól elkülönülten magának a társaságnak lehetnek jogai és kötelezettségei. A társaságok tulajdont szerezhhetnek, szerződést köthetnek, pert indíthatnak és perelhetők.

A 2006. évi IV. törvény tartalmazza a gazdasági társaságokkal kapcsolatos előírásokat.

Az általános rendelkezések közül néhány kiemelt:

- E törvény szabályozza a Magyarország területén székhellyel rendelkező gazdasági társaságok alapítását, szervezetét és működését, a társaságok alapítóinak, illetve tagjainak (részvényeseinek) jogait, kötelezettségeit, továbbá felelősségét, valamint a gazdasági társaságok formaváltását, egyesülését, szétválását és jogutód nélküli megszűnését.
- Gazdasági társaság csak az e törvényben szabályozott formában alapítható.
- Gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására külföldi és belföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok alapíthatnak, működő társaságba tagként beléphetnek, társasági részesedést (részvényt) szerezhhetnek.
- Gazdasági társaság alapításához – a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kivételével – legalább két tag szükséges.
- A gazdasági társaság alapításához társasági szerződés megkötése, részvénytársaság esetében alapszabály, egyszemélyes gazdasági társaságnál alapító okirat elfogadása szükséges.

A gazdasági társaságokkal kapcsolatos fogalmak:

Jogi személyiséggel rendelkező illetve nem rendelkező gazdasági társaságok:

A **jogi személyiség nélküli** társaságok fő jellemzője, hogy ezek a tagoktól elkülönült, önálló szervezettel nem rendelkeznek, jogképességük, jogalanyiségük azonban ettől függetlenül a jogi személyiségű társaságokéval azonos terjedelmű.

A jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok jellemzően alacsony tőkével, kis taglétszámmal jönnek létre, ahol a tagok személyes közreműködése figyelhető meg a társaság működése során

A **jogi személyiség** fogalma azt jelenti, hogy ezek a társaságok tagjaiktól elkülönült gazdálkodó szervezetek, tagjaiktól elkülönült vagyonnal és jogképességgel rendelkeznek, amely

kiterjed mindazokra a jogokra és kötelezettségekre, amelyek jellegüknél fogva nem csupán az emberhez kötődnek.

- ♦ A jogi személyiségű cégek előnye, hogy a tulajdonosok felelősségvállalása korlátozott, míg az önálló jogi személyiséggel nem rendelkezőké korlátlan (kivéve: a betéti társaság kültagja).
- ♦ Önálló nyilvántartással, elszámolással, könyvvezetési kötelezettséggel rendelkezik.
- ♦ Önálló képviselője van.
- ♦ Személyi felelős áll az élén.
- ♦ Állandó vagy tartós célra létesül valamilyen tevékenység folytatására.
- ♦ A társaság létrehozását a működési alapidokumentum elfogadása után 30 napon belül be kell jelenteni a cégbíróságnak. Amíg a cégbíróság jóváhagyja a megalakulást, addig a társaság előtársaságként⁴ működik. Az ügyleteket tükröző dokumentumokra fel tüntetik, hogy „bejegyzés alatt”, így az ügyfél tudja, hogy egy alakuló társaságról van szó.

Korlátolt illetve korlátlan (és egyetemleges) felelősség

Az egyéni cég tárgyalásakor már előfordult magyarázatok alapján:

- ♦ Korlátolt felelősség esetén a tagok felelőssége a társaság kötelezettségeiért csak a bevitt vagyonuk mértékéig terjed.
- ♦ Korlátlan felelősség esetén a bevitt vagyonukon túl a teljes magánvagyonukkal is felelősséget vállalnak.
- ♦ Egyetemleges a tagok felelőssége olyan módon, hogy külső hitelezővel szemben bármelyik tagnak a teljes tartozásnak megfelelő összeggel rendelkezésre kell állnia. Tehát itt nincs jelentősége a tulajdoni arányoknak.

A korábban említett gazdasági társaságokról szóló törvény szövege alapján tekintsük át a négy kiemelt gazdasági társasági forma jellemzőit!

Közkereseti társaság és Betéti társaság

- Mindkét társasági forma személyegyészítő jellegű, vagyis két vagy több tag együttműködése társasági szerződés útján jön létre. Az ilyen társaságok általában alacsony tőkével és kisebb taglétszámmal működő, a szó szoros értelmében vett kisvállalkozások.
- A közkereseti társaság tagjai arra vállalnak kötelezettséget, hogy korlátlan és egyetemleges felelősségük mellett üzletszerű közös gazdasági tevékenységet folytatnak és az ehhez szükséges vagyoni hozzájárulást a társaság rendelkezésére bocsátják.
- A betéti társaság létesítésére irányuló társasági szerződéssel a társaság tagjai üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeikért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg legalább egy

⁴ Az induló vállalkozás az alapító okirat ellenjegyzésének napjától a cégbírósági bejegyzésig a létrehozni kívánt gazdasági társaság előtársaságaként működhet.

másik tag (kültag) csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles, a társaság kötelezettségeiért azonban – a törvényben meghatározott kivétellel – nem felel.

- A közkereseti és a betéti társaság jogi személyiséggel nem rendelkezik.
- Gazdasági társaságot általában bármely külföldi és belföldi természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság alapíthat az alapítás általános szabályai szerint, társasági szerződés kötésével (üggyvédi ellenjegyzéssel).
- A sikeres alapítási folyamat a cégbírósági bejegyzéssel és ennek közzétételével zárul.
- A társasági vagyon az alapításkor, a valamennyi tag által kötelezően teljesítendő vagyoni hozzájárulásokból tevődik össze, amely a tagok pénzbeli hozzájárulásból, illetve a tagok által a társaság javára szolgáltatott nem pénzbeli hozzájárulásból⁵ áll. A nem pénzbeli hozzájárulás bármilyen vagyoni értékkel rendelkező dolog, szellemi alkotáshoz fűződő vagy egyéb vagyoni értékű jog – ideértve az adós által elismert vagy jogerős bírósági határozaton alapuló követelést is – lehet.
- Ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik, a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg.
- Mindkét társaságra jellemző, hogy a tagok személyes közreműködéssel is részt vesznek a társaság tevékenységében amelyért őket díjazás illeti meg.
- A közkereseti társaság és a betéti társaság legfőbb szerve a tagok gyűlése, amelynek tevékenységében való részvétel lehetőségét valamennyi tag számára biztosítani kell.
- A társaság ügyvezetésére, a társasági ügyek vitelére az "üzletvezetés" kifejezést használjuk. Az üzletvezetés kizárólag a tagok egymás közötti belső viszonyában értelmezhető fogalom, ami lényegében nem jelent mást, mint jogkört a társaság operatív vezetésére, a társaság belső ügyeiben való döntéshozatalra. Betéti társaság esetén üzletvezetésre főszabályként a beltág jogosult. A kültag a társaság üzletvezetésére csak kivételes esetben jogosult.
- A Kkt. törvényes képviselői az üzletvezetésre jogosult tagok, Bt. esetén képviseleti (cégjegyzési) joga a beltagnak van.
- Mivel a társaság valamennyi tag egyetértésével jött létre, nyilvánvaló hogy nemcsak az így megkötött társasági szerződés módosítása, hanem a társaság megszüntetésének az elhatározása is csak a tagok egyhangú döntésén alapulhat. Betéti társaság estében a beltág nélkül maradt kültagok vagy a kültag nélkül maradt beltágok a cég közkereseti társaságként való továbbvitelét is elhatározhatják, melyhez a tagok gyűlésének egyhangú határozatával lehetséges, mivel szerződésmódosításnak minősül.

Korlátolt felelősségű társaság

- A korlátolt felelősségű társaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben csak törzsbetéteinek szolgáltatására terjed ki.
- A társaság jogi személyiséggel rendelkezik, kötelezettségeiért a tag nem felel.

⁵ A nem pénzbeli hozzájárulást idegen kifejezéssel apportnak nevezzük.

- A társaság törzstőkéje az egyes tagok törzsbetéteinek összességéből áll. A törzstőke összege nem lehet kevesebb ötszázezer forintnál. Az alapító vagyon pénzből és nem pénzbeli betétből állhat. A tagok törzsbetétei különböző mértékűek lehetnek, az egyes törzsbetétek mértéke azonban nem lehet kevesebb százezer forintnál. A törzsbetétnak forintban kifejezettnek és tízezerrel maradék nélkül oszthatónak kell lennie. Minden tagnak egy törzsbetéte van; egy törzsbetétnak azonban – a közös tulajdon szabályai szerint – több tulajdonosa is lehet.
- A társaság bejegyzésére csak azután kerülhet sor, ha a bejegyzési kérelem benyújtásáig minden egyes pénzbeli hozzájárulásnak legalább a felét a társaság javára befizették.
- A társaság tagjai törzsbetétjük szolgáltatásán kívül egyéb vagyoni értékű szolgáltatás teljesítésére is kötelezettséget vállalhatnak (személyes munkavégzés), amiért őket külön szerződésben rögzített díjazás illeti meg.
- A vállalkozás működése során elért eredmény a törzsbetétek arányában oszlik meg a tagok között.
- A korlátolt felelősségű társaság legfőbb döntéshozó szerve a taggyűlés.
- A társaság ügyeinek intézését és a társaság törvényes képviselőjét a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy több ügyvezető látja el.
- A társaság megszűnésének elhatározásához a taggyűlésnek legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. A társaság jogutód nélküli megszűnése esetében a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyonból először a pótbefizetéseket kell visszatéríteni, majd a további részt – a társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a törzsbetétek arányában kell felosztani a társaság tagjai között. Ha a társaság tagjainak száma egy főre csökkent, a társaság nem szűnik meg, hanem egyszemélyes társaságként tovább működik.

Részvénytársaság

- A részvénytársaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkével (jegyzett tőkével) alakul, és amelynél a tag (részvényes) kötelezettsége a részvénytársasággal szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki. A részvénytársaság kötelezettségeiért – törvényben meghatározott kivétellel – a részvényes nem felel.
- Státuszát tekintve jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társasági forma.
- A részvénytársaság zárt körben vagy nyilvánosan alapítható, működési formája lehet zártkörű vagy nyilvános.

Nyilvánosan működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben meghatározott feltételek szerint részben vagy egészben nyilvánosan kerülnek forgalomba hozatalra. A nyilvánosan működő részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb húszmillió forintnál.

Zártkörűen működik az a részvénytársaság, amelynek részvényei nem kerülnek nyilvános forgalomba hozatalra, a nyilvános forgalmazás tilos. A zártkörűen működő részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb ötmillió forintnál.

- A részvénytársaság alapítása alapszabály elfogadásával történik.
- Részvénytársaság úgy is alapítható, hogy valamennyi részvényét egy személy, az alapító részvényes veszi át. Egyszemélyes részvénytársaság létrejöhet úgy is, hogy már működő részvénytársaság valamennyi részvényének tulajdonjogát egy részvényes szerzi meg. Ha nyilvánosan működő részvénytársaság részvényeinek tulajdonjogát egy részvényes szerzi meg, a részvénytársaság zártkörűen működik tovább.
- A közgyűlés a részvénytársaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll.
- A részvénytársaság ügyvezető szerve az igazgatóság, amely legalább három, legfeljebb tizenegy természetes személy tagból áll. Elnökét maga választja tagjai közül.
- A társaság tagjai a vállalkozás által elért eredményből a részvényeik névértékének arányában részesülnek.
- A részvénytársaság közgyűlése a szavazatok háromnegyedes szótöbbségével elhatározhatja a részvénytársaság megszűnését. Ha az alaptőkét a kötelezően előírt összeg alá kellene leszállítani és a részvényesek az alaptőke pótlásáról három hónapon belül nem gondoskodnak, a részvénytársaság közgyűlése köteles a részvénytársaságnak más társasági formába történő átalakulásáról, más társasággal történő egyesüléséről, vagy jogutód nélküli megszűnéséről dönteni.

A gazdasági társaságokról szóló törvényben szerepel egy ötödik kategória is.

Egyesülés

Az egyesülés a tagok által gazdálkodásuk eredményességének előmozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviseletére alapított jogi személyiséggel rendelkező kooperációs társaság. Az egyesülés saját nyereségre nem törekszik; vagyonát meghaladó tartozásaiért a tagok korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.

Az egyesülés az összehangolási feladatok teljesítését segítő egyéb szolgáltatási és közös gazdálkodási tevékenységet is végezhet.

Az egyesülés legfőbb szerve a taggyűlés.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Mielőtt valaki vállalkozásba kezd, célszerű megválaszolnia magában néhány kérdést. Javasolom, hogy kezdje a vállalkozásokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítását Ön is ezzel!

- Mihez ért?
- Milyen jellegű vállalkozásba kezdene szívesen? Saját ötletét akarja-e megvalósítani vagy szívesebben kapcsolódna egy működő vállalkozáshoz (pl. egy konyhakész franchise vagy MLM hálózat esetleg egy-egy feladatra szóló megbízások)?
- Egyedül vagy társakkal?
- Milyen lehetőségei vannak?
- Van-e igény (kereslet) arra, amit a vállalkozásában kínál?
- Meg tudna-e élni a vállalkozással megszerezhető jövedelemből?

A vállalkozás fogalmában két kulcskategória szerepel:

1. elégítsen ki társadalmi szükségleteket és
2. biztosítsa az alapítók, tulajdonosok számára a megfelelő jövedelmet és vagyonnövekedést.

Gondolja végig, hogy egy nonprofit szervezet megfelel-e mind a két feltételnek! Biztosan társadalmi szükségletet elégít ki, de mi a helyzet az eredménnyel?

Mit gondol az „olajszőkítő vállalkozásokról” illetve a kábítószer-kereskedelemről a két szempontot vizsgálva?

Az Országgyűlés – elismerve az egyéni vállalkozók gazdasági életben betöltött kiemelkedő szerepét – tevékenységük megkönnyítése, és az egyéni vállalkozók adminisztratív terheinek csökkentése, – az Európai Unió szabályaival való összhang megteremtése – és az egyéni vállalkozók cégalapításának elősegítése érdekében elfogadta az egyéni vállalkozásokról és az egyéni cégről szóló *2009. évi CXV. törvényt*, mely **2010. január 1-jével lépett hatályba**.

A törvény szövegéből néhány pont elolvasása után, válaszoljon a következő kérdésekre!

3. § (1) Egyéni vállalkozó lehet:

- a) a magyar állampolgár,
- b) az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak az állampolgára, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes más állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a letelepedés tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgáraival azonos jogállást élvező személy,
- c) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló tör-

Hogyan változott az egyéni vállalkozási tevékenységet folytathatók köre?

A törvény a korábbiakhoz képest pontosabban fogalmazza meg, de az alapfeltétel nem változott.

A kizáró okok felsorolásában semmilyen változtatás nem történt.

vény hatálya alá tartozó, a b) pontban nem említett olyan személy, aki a szabad mozgás és tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, d) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy, a keresőtevékenység folytatása céljából, családegyesítés céljából vagy tanulmányi célból kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező személy, valamint a humanitárius célból kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező befogadott és hontalan.	
4. § (2) Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése elektronikus úton ügyfélkapun keresztül, vagy ... személyesen kezdeményezhető. (3) Az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének és megszüntetésének bejelentésével, valamint a változás-bejelentéssel kapcsolatos eljárások kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül kezdeményezhetők. 5. § (1) Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy az erre irányuló szándékáról a természetes személy az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró, országos illetékességű hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) e törvény rendelkezéseinek megfelelő bejelentést nyújtson be.	<i>Kell-e vállalkozói igazolvány az egyéni vállalkozói tevékenység folytatásához?</i> Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének feltétele, hogy az erre irányuló szándékáról a természetes személy az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósághoz a törvény rendelkezéseinek megfelelő bejelentést nyújtson be. (Tehát a feltétel a bejelentés.) Az elektronikus ügyintézés az ügyfélkapun keresztül a lakosság számára lehetőség, a vállalkozók számára kötelező. (A www.magyarorszag.hu oldalon minden információ megtalálható ezzel kapcsolatban.)
6. § (1) A bejelentést az e célra rendszeresített elektronikus űrlapon (a továbbiakban: bejelentési űrlap) kell megtenni.	<i>Milyen információkat tartalmaz a bejelentési űrlap?</i> • a bejelentő családi és utónevét, születési családi és utónevét, anyja családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakcímét, értesítési címét, állampolgárságát, • nyilatkozatot arról, hogy nem állnak fenn a kizáró okok, • a főtevékenységet, és a folytatni kívánt egyéb tevékenységeket szakmakód szerint megjelölve, • a székhely (iratőrzés helye), illetve az esetleges telephelyek adatait, • az adózással, nyilvántartással kapcsolatos információkat. Hogyan kap a vállalkozó adószámot? A bejelentést követően a nyilvántartásba vétel és az adószám megállapítása az illetékes hatóságok és hivatalok között automati-

	kusan történik. A nyilvántartásba vételt követően a vállalkozási tevékenység azonnal elkezdhető.
8. § Az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése, a változás-bejelentés, az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének és megszűnésének bejelentése díj- és illetékmentes.	<i>Kell-e fizetni a korábbi gyakorlathoz hasonlóan egyéni vállalkozói tevékenység indításakor?</i> 2010. január 1-jétől az ügyintézés illetékmentes. Az egyéni vállalkozó - szükség szerint - az igazoláson felül vállalkozói igazolvány kiállítását is igényelheti.

MUNKKANYAG

A gazdasági társaságokról szóló törvény alapján négy vállalkozási formát vizsgálunk:

- Közkereseti társaság,
- Betéti társaság,
- Korlátolt felelősségű társaság,
- Részvénytársaság.

A rendelkezésre álló információk alapján hasonlítsa össze két-két forma jellemzőit!

Közkereseti társaság	Közös tulajdonság	Betéti társaság
Kik alapíthatják? Hogyan?		
Személyegyesítő vagy tőkeegyesítő vállalkozási formák?		
Milyen a tagok felelőssége?		
Milyen a vállalkozási formák státusza (rendelkezik-e jogi személyiséggel vagy sem)?		
A törvény előír-e minimális alapítványt?		
Ki jogosult az üzletvezetésre?		
Ki jogosult a társaság képviseletére?		
Mi a legfőbb döntéshozó szerve?		
Hogyan részesednek a tagok az elért eredményből?		
Mikor (hogyan) szűnik meg a vállalkozás?		

Megoldás

Közkereseti társaság	Közös tulajdonság	Betéti társaság
Kik alapíthatják? Hogyan?		
	Két vagy több tag alapíthatja	
	Bármely külföldi és belföldi természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság alapíthatja	

	Társasági szerződés kötésével alapítható	
Személyegyesítő vagy tőkeegyesítő vállalkozási formák?		
	Személyegyesítő vállalkozási formák	
	Az üzletszerű gazdasági tevékenységhez szükséges vagyont a tagok a vállalkozás rendelkezésére bocsátják	
Milyen a tagok felelőssége?		
Minden tag korlátlan és egyetemleges felelősséggel rendelkezik		A beltág felelőssége korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg a kültág felelőssége alapvetően korlátolt
Milyen a vállalkozási formák státusza (rendelkezik-e jogi személyiséggel vagy sem)?		
	Jogi személyiséggel nem rendelkeznek	
A törvény előír-e minimális alapítványt?		
	Az alapító vagyon pénzből és apportból állhat, minimális induló összeg nincs meghatározva	
Ki jogosult az üzletvezetésre?		
Üzletvezetésre bármely tag jogosult		Üzletvezetésre csak a beltág jogosult
Ki jogosult a társaság képviselésére?		
Képviselésre bármely tag jogosult		Képviselésre csak a beltág jogosult
Mi a legfőbb döntéshozó szerve?		
	Döntéshozó szerve a tagok gyűlése	
Hogyan részesednek a tagok az elért eredményből?		
Mikor (hogyan) szűnik meg a vállalkozás?		
	Megszűnik a tagok egyhangú döntésével	Megszűnik akkor is, ha az összes beltág vagy az összes kültág kiválik

Betéti társaság	Közös tulajdonság	Korlátolt felelősségű társaság
Kik alapíthatják? Hogyan?		
Személyegyesítő vagy tőkeegyesítő vállalkozási formák?		
Milyen a tagok felelőssége?		
Milyen a vállalkozási formák státusza (rendelkezik-e jogi személyiséggel vagy sem)?		
A törvény előír-e minimális alapítványt?		
Ki jogosult az üzletvezetésre?		
Ki jogosult a társaság képviselésére?		
Mi a legfőbb döntéshozó szerve?		
Hogyan részesednek a tagok az elért eredményből?		
Mikor (hogyan) szűnik meg a vállalkozás?		

Megoldás

Betéti társaság	Közös tulajdonság	Korlátolt felelősségű társaság
Kik alapíthatják? Hogyan?		
Két vagy több tag alapíthatja	Bármely külföldi és belföldi természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság alapíthatja	Fő szabályként két vagy több tag alapíthatja, de létrehozható egyszemélyes kft is
	Társasági szerződés kötésével alapítható	Egyszemélyes vállalkozás esetén az alapító okirat elfogadására van szükség

Személyegyesítő vagy tőkeegyesítő vállalkozási formák?		
Személyegyesítő gazdasági társasági forma		A tagok kötelezettsége a törzsbetétek átadására terjed ki, de lehetőség van személyes közreműködésre is
Milyen a tagok felelőssége?		
A beltág felelőssége korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, a kültag felelőssége csak a bevitt vagyon mértékéig terjed ⁶		A tagok felelőssége korlátozott
Milyen a vállalkozási formák státusza (rendelkezik-e jogi személyiséggel vagy sem)?		
Jogi személyiséggel nem rendelkezik		A társaság jogi személyiséggel rendelkezik, kötelezettségeiért a tag nem felel.
A törvény előír-e minimális alapítóvagyon?		
Az alapító vagyon pénzből és apportból állhat, minimális induló összeg nincs meghatározva		Előre meghatározott törzsbetétekből álló törzstőkével alapítható, melynek minimális összege 500 ezer Ft
Ki jogosult az üzletvezetésre?		
Üzletvezetésre csak a beltág jogosult		A társaság ügyeinek intézését a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy több ügyvezető látja el.
Ki jogosult a társaság képviselésére?		
A társaság képviselésére csak a beltág jogosult		A társaság törvényes képviselését a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy több ügyvezető látja el.

⁶ A törvény említ kivételes eseteket, amikor a kültag felelőssége is korlátlaná válik.

Mi a legfőbb döntéshozó szerve?		
Tagok gyűlése		Taggyűlés
Hogyan részesednek a tagok az elért eredményből?		
	A működés eredménye a vagyoni hozzájárulás arányában oszlik meg a tagok között. A személyes közreműködésért a tagot díjazás illeti meg.	A társaság tagjai között az elért eredmény a törzsbetétek arányában oszlik meg
Mikor (hogyan) szűnik meg a vállalkozás?		
Megszűnik a tagok egyhangú döntésével		A társaság megszűnésének elhatározásához a taggyűlésnek legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges.
Megszűnik a tagok egyhangú döntésével		Ha a társaság tagjainak száma egy főre csökkent, a társaság nem szűnik meg, hanem egyszemélyes társaságként tovább működik.

Korlátolt felelősségű társaság	Közös tulajdonság	Nyilvánosan működő részvénytársaság	Zártkörűen működő részvénytársaság
Kik alapíthatják? Hogyan?			
Személyegyesítő vagy tőkeegyesítő vállalkozási formák?			
Milyen a tagok felelőssége?			
Milyen a vállalkozási formák státusza (rendelkezik-e jogi személyiséggel vagy sem)?			
A törvény előír-e minimális alapítóvagyon?			
Ki jogosult az üzletvezetésre?			
Ki jogosult a társaság képviselésére?			
Mi a legfőbb döntéshozó szerve?			
Hogyan részesednek a tagok az elért eredményből?			
Mikor (hogyan) szűnik meg a vállalkozás?			

Megoldás

Korlátolt felelősségű társaság	Közös tulajdonság	Nyilvánosan működő részvénytársaság	Zártkörűen működő részvénytársaság
Kik alapíthatják? Hogyan?			
	Bármely külföldi és belföldi természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság alapíthatja.		
Társasági szerződés kötésével alapítható, egyszemélyes vállalkozás esetén az alapító okirat elfogadása-		Alapítása az alapszabály (egyszemélyes rt. esetén alapító okirat) elfogadásával történik.	

sára van szükség			
Személyegyesítő vagy tőkeegyesítő vállal­kozási formák?			
	A tagok kötelezettsége a törzsbetétek illetve a részvények kibocsátási értékének átadására terjed ki, de lehetőség van személyes közreműködésre is		
Milyen a tagok felelőssége?			
	A tagok felelőssége korlátolt, csak a bevitt vagyon mértékéig felelnek a társaság kötelezettségeiért		
Milyen a vállal­kozási formák státusza (rendelkezik-e jogi személyiséggel vagy sem)?			
	Jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társasági formák		
A törvény előír-e minimális alapító­vagyon­­t?			
Előre meghatározott törzsbetétekből álló törzstőkével alapítható, melynek minimális összege 500 ezer Ft		A részvények nyilvánosan forgalomba hozhatóak; a nyilvánosan működő részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb húszmillió forintnál.	A részvényeket nem lehet nyilvánosan értékesíteni, a minimálisan előírt alapító vagyon ötmillió forint.
Ki jogosult az üzlet­vezetésre?			
A társaság ügyeinek intézését a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy több ügyvezető látja el.	A társaság ügyvezetését a vállalkozás nagyságától függően megbízott felügyelőbizottsági tagok és könyvvizsgáló segítik.	A részvénytársaság ügyvezetését az igazgatóság, mint testület látja el.	
Ki jogosult a társaság képviselő­tére?			
A társaság törvényes képviselőjét a tagok közül vagy harmadik személyek köréből a taggyűlés által választott egy vagy		Az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja. Az igazgatóság tagjainak egymás közötti feladat- és hatáskörmegosztásáról az igazgatóság által elfogadott ügyrendben kell rendelkezni.	

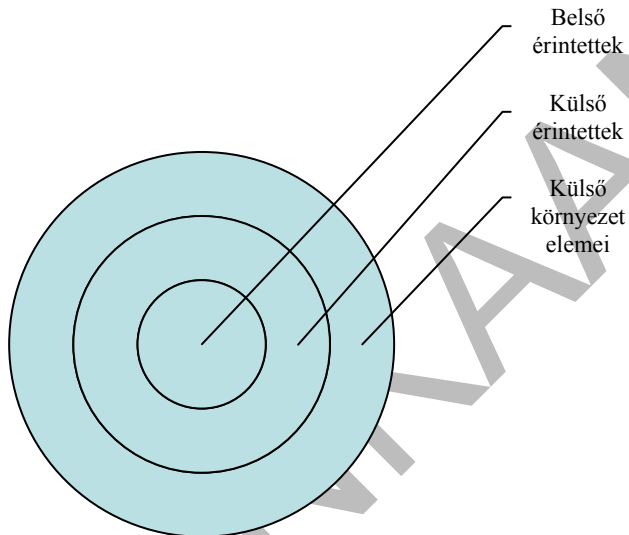
több ügyvezető látja el.		
Mi a legfőbb döntéshozó szerve?		
Taggyűlés		Közgyűlés
Hogyan részesednek a tagok az elért eredményből?		
A társaság tagjai között az elért eredmény a törzsbetétek arányában oszlik meg		A társaság tagjai a vállalkozás által elért eredményből a részvényeik névértékének arányában részesülnek.
Mikor (hogyan) szűnik meg a vállalkozás?		
	A társaság megszűnésének elhatározásához a taggyűlésnek/közgyűlésnek legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges.	
Ha a társaság tagjainak száma egy főre csökkent, a társaság nem szűnik meg, hanem egyszemélyes társaságként tovább működik.		Ha az alaptőkét a kötelezően előírt összeg alá kellene leszállítani és a részvényesek az alaptőke pótlásáról három hónapon belül nem gondoskodnak, a részvénytársaság közgyűlése köteles a részvénytársaságnak más társasági formába történő átalakulásáról, más társasággal történő egyesüléséről, vagy jogutód nélküli megszűnéséről dönteni.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Helyezze el a fogalmakat az ábrába!

1. Szállítók
2. Alkalmazottak
3. Politikai–jogi környezet
4. Versenytársak
5. Technológiai környezet
6. Tulajdonosok
7. Menedzserek

2. feladat

Párosítsa össze a két oldalon található kifejezéseket!

1.	Jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társasági forma	a.	Egyéni vállalkozás
2.	Az alapítók felelőssége korlátlan (és egyetemleges)	b.	Egyéni cég
3.	Legfőbb szerve a taggyűlés	c.	Közkereseti társaság

4.	Alapíthatja egy természetes személy is	d.	Betéti társaság
5.	Minimális alapító vagyon nincs meghatározva	e.	Korlátolt felelősségű társaság
6.	A minimális alapító vagyon 500 ezer Ft.	f.	Nyilvánosan működő részvénytársaság
7.	Működéséhez legalább egy beltág és legalább egy kültág szükséges	g.	Zártkörűen működő részvénytársaság
8.	Kooperációs társaság	h.	Egyesülés
9.	A képviseletre bármelyik tag jogosult		
10.	Működéséhez cégbírósági bejegyzés szükséges		
11.	Jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társasági forma		
12.	Legfőbb szerve a tagok gyűlése		
13.	Ügyvezetését testület látja el		

3. feladat

Egészítse ki a következő mondatokat!

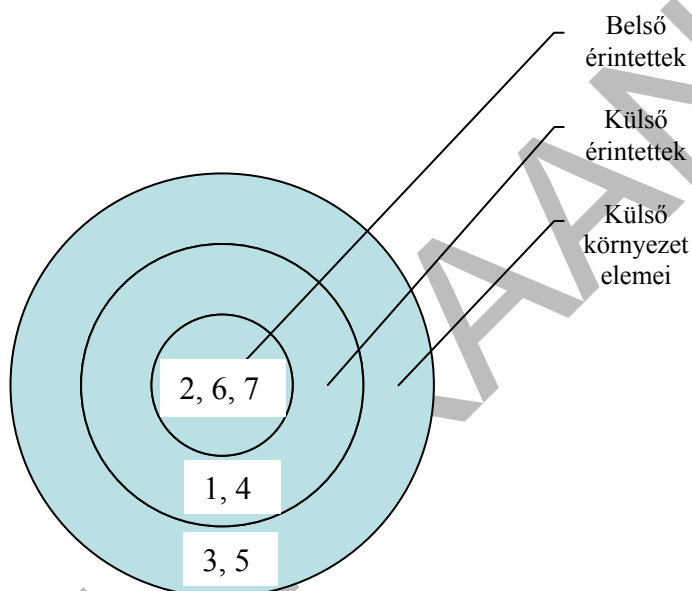
- ..... esetén a tagok felelőssége a társaság kötelezettségeiért csak a bevitt vagyonuk mértékéig terjed.
- ..... azt jelenti, hogy a társaságok tagjaiktól elkülönült gazdálkodó szervezetek, tagjaiktól elkülönült vagyonnal és jogképességgel rendelkeznek.
- Egyéni vállalkozásnak számít a devizajogszabályok szerint belföldinek minősülő természetes személy üzletszerű - ..... és....., ... folytatott - gazdasági tevékenysége.
- A vállalat (vállalkozás) javakat előállító (vagy szolgáltatásokat nyújtó), ... szervezeti alapegység, amely hosszú távon ..... és tőkegyarapításra törekszik, és ezért ..... vállalat.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Helyezze el a fogalmakat az ábrába!

1. Szállítók
2. Alkalmazottak
3. Politikai-jogi környezet
4. Versenytársak
5. Technológiai környezet
6. Tulajdonosok
7. Menedzserek

2. feladat

Párosítsa össze a két oldalon található kifejezéseket!

a.	Egyéni vállalkozás	2, 4 (csak), 5,
b.	Egyéni cég	2 (választható), 4 (csak), 5,

		10,
c.	Közkereseti társaság	1, 2, 5, 9, 10, 12,
d.	Betéti társaság	1, 2 (beltag), 5, 7, 9 (beltag), 10, 12,
e.	Korlátolt felelősségű társaság	3, 4, 6, 10, 11,
f.	Nyilvánosan működő részvénytársaság	10, 11, 13,
g.	Zártkörűen működő részvénytársaság	4, 10, 11, 13,
h.	Egyesülés	2, 3, 5, 8, 10, 11,

3. feladat

Egészítse ki a következő mondatokat!

1. **Korlátolt felelősség** esetén a tagok felelőssége a társaság kötelezettségeiért csak a bevitt vagyonuk mértékéig terjed.
2. A **jogi személyiség** azt jelenti, hogy a társaságok tagjaiktól elkülönült gazdálkodó szervezetek, tagjaiktól elkülönült vagyonnal és jogképességgel rendelkeznek.
3. Egyéni vállalkozásnak számít a devizajogszabályok szerint belföldinek minősülő természetes személy üzletszerű – **saját nevében és kockázatára, rendszeresen, haszon-szerzés céljából folytatott** – gazdasági tevékenysége.
4. A vállalat (vállalkozás) javakat előállító (vagy szolgáltatásokat nyújtó), **önállóan gazdálkodó** szervezeti alapegység, amely hosszú távon **nyereségnövelésre** és tőkegyarapításra törekszik, és ezért **kockázatot** vállal.
- 5.

FELHASZNÁLT ÉS AJÁNLOTT IRODALOM

- Dr. Roóz József: Vállalkozás gazdálkodási ismeretek (Perfekt, Budapest 2005)
 Dr. Katits Etelka: A vállalati gazdálkodás alapjai (Saldo, Budapest 2007)
 Dr. Roóz József: Vállalkozások gazdaságtana (Perfekt, Budapest 2002)
 2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról
 2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozókról és az egyéni cégről

A(z) 1968-06 modul 005-ös szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 344 01 0000 00 00	Pénzügyi-számviteli ügyintéző
52 462 01 1000 00 00	Statisztikai és gazdasági ügyintéző
52 344 02 0000 00 00	Vállalkozási ügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
25 óra

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató